

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «АГРОНОМІЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навчального року.

Учасники анкетування – роботодавці, в організаціях яких працюють випускники за ОПП «Агрономія». Всього опитано **6 респондентів**.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок випускників ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Агрономія» за критерієм **«Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?»** наведено в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, перелік чинників, що найбільш (*максимальний відсоток за балом 5*) впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на кінцевий результат», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» та «ведення ділової документації».

Найменше (*мінімальний відсоток за балом 5*) за думкою роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «навички управління персоналом, колективом».

Таблиця 1– Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	83,3	16,7	0	0	0
Здатність до навчання	50,0	50,0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	66,7	33,3	0	0	0
Розв'язання проблем	66,7	33,3	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	100,0	0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	83,3	16,7	0	0	0
Стратегічне мислення	66,7	33,3	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	83,3	16,7	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	66,7	33,3	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	50,0	50,0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	83,3	16,7	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	83,3	16,7	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	33,3	66,7	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	83,3	16,7	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	66,7	33,3	0	0	0
Ведення ділової документації	83,3	16,7	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	50,0	50,0	0	0	0

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки випускників, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників (здобувачів) ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	83,3	16,7	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ТДАТУ?	83,3	16,7	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися в достатньо високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки випускників за ОПП «Агрономія».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	100,0	0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	66,7	33,3	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	100,0	0	0	0	0
Матеріально-технічна база	66,7	33,3	0	0	0
Система управління закладом	100,0	0	0	0	0
Якість освітніх послуг	66,7	33,3	0	0	0
Вміст навчальних програм	100,0	0	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	33,3	66,7	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом» та «вміст навчальних програм».

Найменше (мінімальний відсоток за балом 5): «використання новітніх, інтерактивних методів навчання».

Результати оцінювання якостей та навичок випускників за ОПП «Агрономія» наведені в таблиці 4.

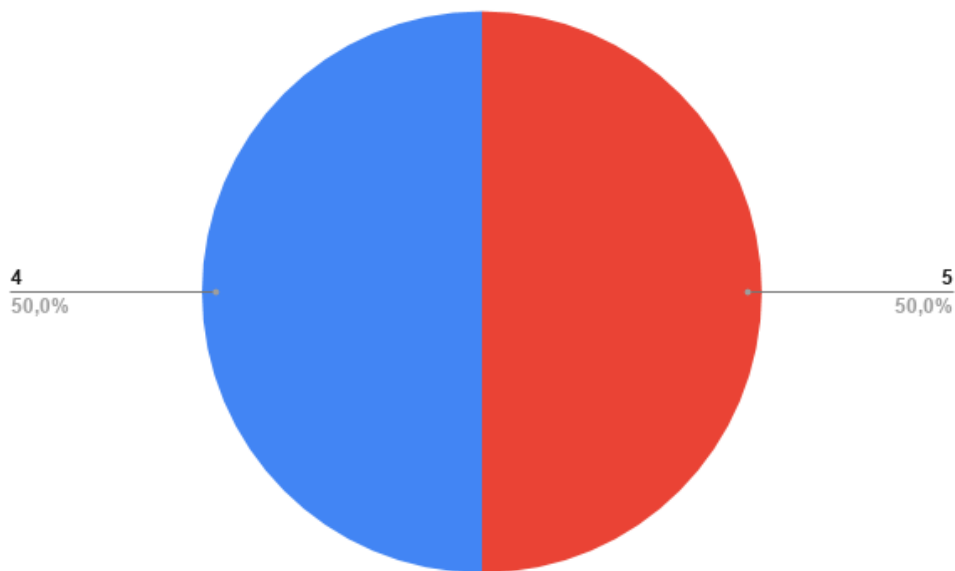
Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок випускників за ОПП «Агрономія»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	83,3	16,7	0	0	0
Здатність до навчання	66,7	33,3	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	83,3	16,7	0	0	0
Розв'язання проблем	50,0	50,0	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	66,7	33,3	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	33,3	66,7	0	0	0
Стратегічне мислення	33,3	66,7	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	100,0	0	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	83,3	16,7	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	66,7	33,3	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	50,0	50,0	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	83,3	16,7	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	16,7	83,3	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	66,7	33,3	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	100,0	0	0	0	0
Ведення ділової документації	50,0	50,0	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	33,3	33,3	33,3	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці найвище (максимальний відсоток за балом «5») оцінили якості та навички випускників за ОПП «Агрономія» за наступними критеріями: «націленість на кінцевий результат», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями», «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до аналізу і синтезу», «здатність працювати в колективі, команді» та «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання». Найменші бали (максимальний відсоток за балом «3») поставили: «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Результати відповідей роботодавців на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» представлено на рисунку 1.

Рисунок 1 - Оцінювання роботодавцями актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці(у відсотках)

Коментар або побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Агрономія» наступні:

- повністю згоден з роботою ТДАТУ;
- підвищити рівень матеріально-технічного забезпечення;
- більше практичних занять;
- позитивний.

ВИСНОВКИ

Метою опитування роботодавців (стейкхолдерів) було провести аналіз сучасних вимог до фахівців-агрономів та розроблення якісної галузевої рамки кваліфікацій у сфері агрономії з урахуванням зауважень та пропозицій роботодавців стосовно того, що потрібно удосконалити.

1. За результатами анкетування, можна виділити основні чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «націленість на кінцевий результат», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» та «ведення ділової документації». Лише 33,3 % респондентів вважають, що найменший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання має «навички управління персоналом, колективом».

2. Роботодавці дали високу оцінку рівня професійної підготовки випускників та здобувачів вищої освіти за ОПП «Агрономія», які працюють у них в організації/установі, та зацікавлені в подальшому в прийомі на роботу випускників ТДАТУ (83,3 % на 5 балів та 16,7% на 4 бали).

3. Аналіз показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом» та «вміст навчальних програм». Тому з метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно: постійно оновлювати матеріально-технічну базу випускової кафедри рослинництва імені професора В.В. Калитки; залучати студентів у проведення наукових досліджень та розробок з використанням лабораторного та мобільного устаткування; розширити співпрацю з аграрними підприємствами різних галузей промисловості, наукових структур; для здобувачів вищої освіти організувати додаткові екскурсії на виробництва та залучення іноземних спікерів для читання лекцій та проведення тренінгів, так з 2020 року на кафедрі рослинництва імені професора В.В. Калитки запроваджено пілотний проект магістерської програми з Агрономія під назвою «Агрокебети»; постійно оновлювати вміст освітніх програм, доповнюючи найсучаснішими світовими розробками та методиками; науково-педагогічним працівникам для підвищення кваліфікації розроблено план на наступний рік із залученням новітніх, інтерактивних методів навчання та постійно оновлювати їх в залежності від профілю дисципліни, постійно впроваджувати найсучасніші інтерактивні методи навчання в освітній процес здобувачів, що сприятиме формуванню професійної компетентності агрономів, підвищити мотивацію здобувачів до самонавчання шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в

майбутній професійній діяльності.

4. Оцінюючи окремі якості і навички випускників за ОПП «Агрономія» роботодавці відзначили як найбільш сформовані: рівень загальнотеоретичної підготовки, здатність до аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання на практиці, націленість на кінцевий результат, здатність працювати в колективі, команді, здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці, націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання та володіння інформаційними та комунікаційними технологіями. Не достатнім, на думку роботодавців, є здатність випускників до розв'язання проблем, рівень базових (професійних) знань і навичок, стратегічне мислення, здатність пристосовуватись до нових ситуацій, відсутність навичок управління персоналом, колективом, ведення ділової документації та вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку. При оновленні ОПП «Агрономія» були враховані результати аналізу опитування роботодавців та скореговано навчальний план.

5. Результати відповідей на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» показав що 50,0 % роботодавців оцінюють ОПП «Агрономія», як актуальну, а друга половина як не актуальну.

6. З урахуванням результатів опитування стейкхолдерів та рекомендацій пропонується наступне:

- акцентувати увагу на якостях та навичках здобувачів вищої освіти, які на думку роботодавців є недостатньо сформованими;
- покращити матеріальну базу (мобільні прилади) для польових досліджень;
- провести роботу з роботодавцями щодо узгодження графіку дуального навчання для здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Агрономія» для кожного господарства з урахуванням його специфіки;
- провести ряд методичних семінарів по використанню новітніх, інтерактивних методів навчання, а також забезпечити проходження співробітниками кафедри рослинництва імені професора В.В. Калитки підвищення кваліфікації, що дозволить удосконалити педагогічну майстерність та якість освітнього процесу.

Декан факультету агротехнологій та екології,
к.с.г.н., доцент

Іванова І.Є.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.